

Landwijzer uniek als landelijk opleidingscentrum voor biolandbouw

Bioboeren leren meer dan teelttechnieken

Sinds acht jaar leidt Landwijzer nieuwe bioboeren op in de tweejarige Beroepsopleiding Biologische & Biologisch-dynamische landbouw. Dit is uniek in ons land omdat er in het gangbare circuit weinig professionele vorming rond biologische landbouw te vinden is. Bovendien doet Landwijzer veel meer dan boeren biologische teelttechnieken bijbrengen. "Wij leiden boeren van de toekomst op", zegt coördinator Koen Dhoore.

door Carla Rosseels, BIOvisie

De opleiding Biologische & Biologisch-dynamische landbouw is bedoeld voor volwassenen die zich grondig willen omscholen met het oog op een professionele toekomst in de bio-logische land- of tuinbouw. Ondertussen hebben ruim vijftig studenten deze opleiding afgerond. Drie kwart van de afgestudeerden zijn inmiddels aan de slag als medewerker op een biologische boerderij of zijn zelf als landbouwer aan de slag gegaan: "Dat is precies wat de landbouw nodig heeft", vindt Koen Dhoore, coördinator van Landwijzer. "Enthousiaste, gemotiveerde mensen die toekomst bieden aan de landbouw. Sommige oud-studenten hebben ondertussen vernieuwende bedrijven opgezet en er zijn stagiairs die door hun enthousiasme en leergierigheid voor vernieuwing zorgen bij de bedrijven waar ze stage lopen." Sinds vorig jaar biedt Landwijzer ook een nieuwe éénjarige Opleiding Landbouw en Zorgverlening aan. Landwijzer startte hiermee omdat de belangstelling voor groene zorg in de Vlaamse land- en tuinbouw toeneemt.

Opsteker voor de biolandbouw

Onlangs kreeg Landwijzer van de overheid een definitieve erkenning als 'landelijk opleidingscentrum voor biologische landbouw'. Dit brengt extra middelen met zich mee en de toelating om zelf lesgevers op te leiden. "Door die erkenning hebben we voor het eerst een professionele bio-opleiding die op eigen benen staat", zegt Koen Dhoore. "Dat is een belangrijke troef om via de vorming die we verstrekken de pijlers van de biologische landbouw te versterken. Een eerste pijler van de biologische landbouw is ecologische duurzaamheid. maar daar mag het

niet bij blijven. Biologische landbouw staat ook voor economische en sociale duurzaamheid. Op economisch en sociaal vlak dringen begrippen als eerlijke handel, een betrokken relatie tussen producent en consument en ondersteunende samenwerkingsverbanden dankzij Fair Trade stilaan tot onze samenleving door. Tegelijkertijd blijft dit verhaal voorlopig erg Noord-Zuidgericht terwijl die thema's bij ons ook spelen: hoe bedrijven we economie, hoe is het contact tussen stad en platteland en streven we naar een economie op mensmaat? De biologische landbouw en de biologische keten kunnen deze visie in onze samenleving helpen introduceren."

Spannende thema's

Behalve de ecologische, economisch en sociale pijler zijn er ook nog de juridische en de ideologische pijler. "Die laatste twee, dat zijn spannende thema's", vindt Koen Dhoore. "Wij willen immers geen kopie bieden van het gangbare landbouwonderwijs, maar dan op z'n biologisch. Wij willen landbouwers van de toekomst opleiden en in de cursussen die wij geven, willen wij inspelen op de ontwikkelingen die we nu al voelen aankomen. Biologische boeren botsen op beperkingen die zijn ingegeven door ons juridisch stelsel, zoals de wetten op eigendom en grondgebruik bijvoorbeeld. Het gegeven dat landbouwgrond kan toebehoren aan één persoon die het als zijn eigendom beschouwt en die het kan bewerken naar eigen goeddunken, past alleen binnen de gangbare landbouw. Voor bioboeren is het belangrijk om landbouwgrond niet langer als privé-grond te beschouwen. Er bestaan initiatieven op dat vlak zoals de vzw Land-in-Zicht die ijvert voor vrije landbouwgrond voor de biologische landbouw. Juridisch staan we echter nog nergens." Ook wat de regelgeving rond controle betreft, is herbronning nodig, vindt Koen Dhoore: "Onze biocontrolesystemen zijn gegroeid vanuit de landbouwers zelf, die rond de tafel zijn gaan zitten om samen te bekijken hoe ze garanties konden bieden omtrent de biologische kwaliteit van hun product. De systemen die toen zijn bedacht, zijn ondertussen tot Belgische en Europese wetten geëvolueerd. Vraag is nu of die

wetgeving nog tegemoet komt aan de oorspronkelijke bedoeling en of het niet teveel een keurslijf is geworden dat de groei van de sector in de weg staat. Ook daar willen we ons in onze opleiding over buigen."

Zwakke ideologie

Na de ecologische, de sociale, de economische en de juridische pijler, noemt Koen Dhoore ook de ideologische pijler. "Op dat vlak staat de biosector zwak", vindt hij. "De biosector heeft goede, op zich staande

ecologische teelttechnieken, maar die moeten kaderen in systeem-ecologisch en globaal-economisch denken. Teelttechnieken op zich betekenen niet zoveel als ze niet kaderen in een ruimere (levens)beschouwing. Landbouw gaat immers over zoveel meer dan over voedselproductie. Hoe de biologische landbouw zich ontwikkelt op een bedrijf, kan je niet loskoppelen van de manier waarop de boer en de mensen rondom hem zich ontwikkelen. De gangbare principes die je achterwege laat omdat ze niet gezond en gelukkig maken gelden niet alleen voor het veld, de vruchten en de dieren, maar ook voor de mensen die in de landbouw werken. Uiteindelijk schakelt niet alleen een bedrijf om naar een biologische manier van werken, ook mensen schakelen op zo'n moment om naar een andere manier van leven. Daar willen we in onze opleiding mensen enthousiast voor maken, door aan te tonen dat er in de biolandbouw en -visie inspirerende kansen liggen."

www.landwijzer.be